

Lietuvos bankui
Žirmūnų g.151, Vilnius

2014-05-02
Vilnius

DĖL KREDITO UNIJŲ SEKTORIAUS STIPRINIMO

2014 m. kovo mėn. 6 d. siūlymuose „Dėl kredito unijų sektoriaus stiprinimo“ Lietuvos banko ekspertai pateikė įžvalgas apie situaciją Lietuvos kredito unijose bei pasiūlymus dėl unijų pertvarkos modelio (toliau tekste Pasiūlymai). Išanalizavus pasiūlymus galima teigti, kad Lietuvos banko diagnozuotos probleminės sritys iš esmės yra pagrįstos. Kredito unijų judėjimas kelis pastaruosius metus bendrai patiria nuostolį, kredito unijų įvaizdžiui didžiulį smūgį sudavė kelių kredito unijų bankrotai ir kai kurių jų vadovų galimai padarytos nusikalstamos veikos, kurios sukėlė pagrįsta visuomenės nusivylimą.

Šiuo metu, kai unijomis pasitiki vos 3-5 proc. Lietuvos žmonių, pasigirsta nuomonių, kad kredito unijos yra praėjusio amžiaus palikimas, jas turi keisti kooperatiniai bankai. Pertvarkant unijų sektorių nereikėtų atsiremti į emocijas, kurias sukelia nesąžiningos veiklos pavyzdžiai. Svarbu remtis geriausiais pavyzdžiais, kurie yra pasaulyje ir sudaryti sąlygas Lietuvos visuomenei naudotis efektyviai valdomos ir prižiūrimos kooperacijos finansų srityje vaisiais, įsitraukti į šią veiklą.

Tam, kad būtų užtikrinta efektyvi unijų veikla nepakanka nustatyti reikalavimų unijų valdymui, kapitalui, priežiūrai ir kt. Šalia to būtina aptarti licencijavimo procedūras, kurios apsaugotų rinką nuo atsitiktinių žmonių ir iniciatyvų, taip pat peržiūrėti priežiūros procedūras, kurios leistų laikų identifikuoti grėsmes, veiklos trūkumus ir imtis priemonių jiems pašalinti. Per visą veiklos laikotarpį, unijų veikla buvo licencijuojama, reguliuojama ir prižiūrima Lietuvos banko, todėl galima teigti, kad pastarųjų metų unijų veiklos nesėkmes lėmė ne tik neefektyvus valdymas, bet, tikėtina, licencijavimo ir priežiūros spragos. Pasiūlymus reiktų papildyti skyriais, kurie apimtų efektyvesnio unijų licencijavimo ir priežiūros procedūras.

Pastebėtina tai, kad diskusijose neretai painiojamos ar sutapatinamos sąvokos – kredito unijos ir kooperatiniai bankai. Dėl šios painiavos jau pradinėje diskusijų stadijoje atsiranda nemažai įtampų, spekuliacijų. Mūsų nuomone labai svarbu pačioje diskusijos pradžioje susitarti, ką laikysime kooperatiniu banku ir ką laikysime unija.

Siekdami, kad diskusijoje dalyvautų kuo daugiau skirtingų unijų atstovų ir pasiūlymai dėl kredito unijų raidos modelio atspindėtų įvairių unijų ir asociacijų poziciją 2014.04.29 Lietuvos kredito unijų narių asociacija (LKUNA) inicijavo forumą, kurio metu dalyviai aptarė 2014 metų kovo mėnesio Lietuvos banko parengtą dokumentą viešajai diskusijai dėl kredito unijų sektoriaus stiprinimo bei pateikė komentarus ir siūlymus dėl galimo ateities unijų veiklos modelio.

